

**PRZEDMIOTOWE OCENIANIE
Z WIEDZY O SPOŁECZEŃSTWIE
(ZAKRES PODSTAWOWY I ROZSZERZONY)**

Opracowany na podstawie na podstawie:

1. *Ustawy z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (Dz.U. z 2021 roku, poz. 1915 ze zm.)*
2. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz.U. poz. 373 ze zm.)*
3. *Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 30 stycznia 2018 r. w sprawie podstawy programowej kształcenia ogólnego dla liceum ogólnokształcącego, technikum oraz branżowej szkoły II stopnia (Dz.U. poz. 467 ze zm.)*
4. *Statut I Liceum Ogólnokształcącego im. Tadeusza Kościuszki w Turku*
Rozdział VI §53 - Zasady Wewnętrzny Systemu Oceniania
5. *Program nauczania*

Celem oceniania jest:

- a) Monitorowanie na bieżąco pracy ucznia oraz przekazywanie uczniowi informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie, co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
- b) Pomoc uczniowi w samodzielnym planowaniu swojego rozwoju.
- c) Motywowanie ucznia do dalszej pracy.
- d) Dostarczenie rodzicom (prawnym opiekunom) i nauczycielom informacji o postępach, specjalnych uzdolnieniach ucznia.
W przypadku pojawienia się niepokojących wyników ucznia ze sprawdzianów oraz braku postępów w nauce informuje się na bieżąco rodziców (prawnych opiekunów) i nauczyciela wychowawcę.
- e) Umożliwienie nauczycielom doskonalenia organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej.

Ogólne zasady oceniania z wiedzy o społeczeństwie

O wymaganiach i sposobach sprawdzania osiągnięć edukacyjnych informują uczniów nauczyciele przedmiotu w nauczanych przez siebie klasach.

I. Oceny z wiedzy o społeczeństwie wyraża się w stopniach według następującej skali:

Stopnie	Skrót literowy	Oznaczenie cyfrowe
Celujący	Cel.	6
Bardzo dobry	Bdb.	5
Dobry	Db.	4
Dostateczny	Dst.	3
Dopuszczający	Dop.	2
Niedostateczny	Ndst.	1

Ocena celująca

Ocenę tę otrzymuje uczeń, którego wiedza wykracza poza obowiązujący program nauczania, a ponadto spełniający jeden z podpunktów:

- twórczo rozwija własne uzdolnienia i zainteresowania;
- pomysłowo i oryginalnie rozwiązuje nietypowe zadania;
- bierze udział i osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach z wiedzy o społeczeństwie.

oraz potrafi:

- sprawnie poruszać się w tematyce z wiedzy o społeczeństwie;
- samodzielnie rozwiązywać problemy;
- wykazać się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych;
- posługiwać się poprawnym językiem z wiedzy o społeczeństwie;
- samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności;
- przeprowadzić poprawną analizę związków przyczynowo – skutkowych zachodzących zjawisk;
- w oparciu o dane statystyczne przeprowadzić analizę zjawiska i sformułować prognozę dalszego rozwoju.

Ocena bardzo dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował pełen zakres wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz potrafi:

- sprawnie poruszać się w tematyce z wiedzy o społeczeństwie;
- samodzielnie rozwiązywać problemy;
- wykazać się znajomością pojęć i terminów oraz umiejętnością poprawnego ich zastosowania w sytuacjach typowych i nietypowych;
- posługiwać się poprawnym językiem z wiedzy o społeczeństwie;
- samodzielnie zdobywać wiedzę i umiejętności;
- przeprowadzić poprawną analizę związków przyczynowo – skutkowych zachodzących zjawisk;
- w oparciu o dane statystyczne przeprowadzić analizę zjawiska i sformułować prognozę dalszego rozwoju.

Ocena dobra

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową oraz wybrane elementy programu nauczania, a także potrafi:

- samodzielnie wyjaśnić typowe zależności ;
- posługiwać się językiem z wiedzy o społeczeństwie, który może zawierać jedynie nieliczne błędy i potknięcia;
- sprawnie rozwiązywać zadania z wiedzy o społeczeństwie;
- przeprowadzić prostą analizę związków przyczynowo – skutkowych zachodzących zjawisk;
- samodzielnie dokonać analizy danych statystycznych przedstawionych w różnej formie;

- potrafi sporządzić w oparciu o dane liczbowe diagram, wykres, zadanego zjawiska.

Ocena dostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową, co pozwala mu na:

- wykazanie się znajomością i rozumieniem podstawowych pojęć i terminów z wiedzy o społeczeństwie;
- stosowanie poznanych pojęć i terminów w sytuacjach typowych;
- potrafi wskazać elementarne związki przyczynowo-skutkowe zachodzących zjawisk;
- samodzielnie rozwiązuje elementarne zadania z wiedzy o społeczeństwie.

Ocena dopuszczająca

Uczeń opanował wiadomości i umiejętności przewidziane podstawą programową w takim zakresie, że potrafi:

- samodzielnie lub z niewielką pomocą nauczyciela wykonać ćwiczenia i zadania o niewielkim stopniu trudności;
- wykazać się znajomością i rozumieniem najprostszych pojęć i terminów z wiedzy o społeczeństwie;
- wskazać elementarne pojęcia związane z wiedzą o społeczeństwie

Ocena niedostateczna

Ocenę tę otrzymuje uczeń, który nie opanował podstawowych wiadomości i umiejętności wynikających z programu nauczania oraz:

- nie radzi sobie ze zrozumieniem najprostszych pojęć i terminów z wiedzy o społeczeństwie;

- nie potrafi (nawet przy pomocy nauczyciela, który między innymi zadaje pytania pomocnicze) wykonać najprostszych ćwiczeń i zadań;
- nie wykazuje najmniejszych chęci współpracy w celu uzupełnienia braków i nabycia podstawowej wiedzy i umiejętności.

Dostosowania dla uczniów z opiniami PPP

DYSLEKSJA (wskazówki do pracy) -uwzględniać mniejsze możliwości dziecka dyslektycznego w zakresie czytania niż możliwości przeciętnie zdolnego ucznia - nie odpytywać z głośnego czytania przy całej klasie, zwłaszcza tekstu, którego dziecko nie ćwiczyło - pozwalać na przygotowanie tekstu do oceny - korygować błędy poprzez właściwą prezentację, nie poprzestając na zachęcie do powtórnego prawidłowego odczytania - zwracać uwagę na tempo i technikę czytania oraz na poziom rozumienia tekstu - nie przyspieszać tempa czytania - zezwolić na korzystanie z taśm magnetofonowych z nagraniami lektur szkolnych (Biblioteka Książki Mówionej) - należy się liczyć z tym, że uczeń może mieć trudności w szybkim i poprawnym wyborze właściwej odpowiedzi przy zadaniach tekstowych, mimo dobrej znajomości tematu.

DYSORTOGRAFIA (wskazówki do pracy) - uwzględniać mniejsze możliwości w zakresie pisania dziecka dyslektycznego niż możliwości przeciętnie zdolnego ucznia - unikać demonizowania ortografii - dyktanda i prace pisemne oceniać opisowo przez wskazanie błędów - pod warunkiem systematycznej pracy w domu, znajomości reguł - uzmysławiać praktyczną wartość korzystania z zasad ortograficznych - wyrabiać u ucznia nawyk pracy ze słowniczkiem ortograficznym, a podczas klasówek pozwalać na korzystanie z niego - zwracać uwagę na częstotliwość i rodzaj błędów w pisaniu, śledzić ich dynamikę, by móc docenić każdą poprawę - zwiększać limit czasu na pisanie sprawdzianów - zamazywać wyrazy z błędami i pisać je w całości poprawnie u góry (używanie korektora, naklejanie pasków papieru) - dać dziecku możliwość samodzielnego sprawdzenia dyktanda - nie należy ograniczać możliwości i zainteresowań humanistycznych uczniom, u których jedynym mankamentem jest dysortografia

DYSGRAFIA (wskazówki do pracy) - indywidualnie traktować dziecko leworęczne i z obniżoną sprawnością motoryczną ze względu na niski poziom estetyczny zeszytów - wyrównywać opóźnienia motoryczne - kształtować i utrzymywać prawidłowe nawyki motoryczne - zastąpić niektóre sprawdziany pisemne indywidualnymi sprawdzianami ustnymi - dopuścić możliwość wykonania prac pisemnych przy użyciu komputera, maszyny do pisania

METODY I FORMY PRACY Z UCZNIEM DYSLEKTYCZNYM W TYM Z DYSORTOGRAFIA I DYSGRAFIA - wspomagać zapamiętywanie, angażując wzrok, słuch, dotyk, ruch oraz włączając kojarzenie - utrwaląc materiał w dłuższym czasie, stosując więcej powtórzeń - dostosować ilość czasu potrzebnego do wykonania zadania do tempa pracy ucznia - nie „wrywać” dzieci dyslektycznych do natychmiastowej odpowiedzi, ponieważ mają trudności z szybkim przypomnieniem sobie nazw, dat, terminów, - ilość zadawanych prac dostosować do możliwości dziecka - robić krótkie przerwy lub zmieniać rodzaj aktywności podczas zajęć ze względu na zwiększoną męczliwość dziecka - posadzić ucznia blisko siebie, aby lepiej koncentrowało uwagę, aby móc je obserwować i pomóc mu w razie potrzeby - dopuścić w pewnych sytuacjach możliwość nagrania lekcji na dyktafon - w miarę możliwości pozostawić uczniowi więcej czasu na samodzielną pracę (również z podręcznikiem) lub umożliwić jej wykonanie w domu (np. referaty).

SPOSOBY OCENIANIA UCZNIĄ Z DYSLEKSJĄ, DYSORTOGRAFIA I DYSGRAFIA - stosować wobec ucznia z dysleksją rozwojową łagodniejsze kryteria oceniania w zakresie tych sprawności i umiejętności, które sprawiają mu szczególne problemy -uwzględniać różne czynniki wpływające na jakość pracy - udzielać informacji zwrotnej na temat postępów w nauce, poziomu przyswajania wiedzy, sfer wymagających dodatkowej pracy - ocena powinna dotyczyć głównie poprawności wypowiedzi ustnych i strony merytorycznej prac pisemnych - często sprawdzać wiadomości ustnie - w klasach starszych dyktanda i prace pisemne oceniać opisowo przez wskazanie błędów, które stałyby się materiałem do indywidualnej pracy związanej z ich poprawą - uwzględniać wszystkie osiągnięcia ucznia dostrzegane w danym przedmiocie - nagradzać nie tylko za efekty pracy, ale również doceniać włożony wysiłek -oceniać prace dodatkowe wychodzące poza podstawowe wymagania - nie omawiać błędów w obecności całej klasy - nie obniżać ocen z prac pisemnych za „brzydkie pismo”, jeśli wynika ono z mniejszej sprawności motorycznej rąk - oceniać na jednakowych prawach brudnopis i czystopis - u uczniów z poważną dysgrafią wskazane jest zastąpienie niektórych sprawdzianów pisemnych indywidualnym sprawdzianem ustnym. - w ocenianiu prac pisemnych należy brać pod uwagę ich zawartość merytoryczną (wiadomości, kompozycja, logika argumentacji, właściwy dobór treści itp.) z pominięciem poprawności ortograficznej - doceniając systematyczność ucznia można stawiać przed nim wysokie wymagania przy realizowaniu programu szkolnego (np. znajomość tematyki, zasób słownictwa i fachowej terminologii) - uwzględniać wszystkie osiągnięcia ucznia dostrzegane w danym przedmiocie

II. Oceny wyrażone w stopniach dzielą się na:

- bieżące,
- śródroczne i roczne.

III. Przy wystawianiu ocen bieżących dopuszcza się stosowanie ocen z dodatkiem „plus” lub „minus”. Nie stosuje się dodatku „plus” przy ocenie celującej. Oceny roczne wystawiane są w stopniach pełnych. Przy ocenach śródrocznych dopuszcza się stosowanie ocen z dodatkiem „plus” lub „minus”.

IV. Stopnie śródroczne i roczne określające ogólny poziom wiadomości i umiejętności ucznia przewidzianych w wymaganiach edukacyjnych na dany okres lub rok szkolny nie są ustalane jako średnia arytmetyczna stopni cząstkowych.

V. O przewidywanej dla ucznia śródrocznej lub rocznej ocenie niedostatecznej nauczyciel informuje ucznia i wychowawcę klasy najpóźniej na dwa tygodnie przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.

O przewidywanej dla ucznia śródrocznej lub rocznej ocenie pozytywnej nauczyciel informuje ucznia i wychowawcę klasy na tydzień przed posiedzeniem klasyfikacyjnym rady pedagogicznej.

VI. Zaproponowana przez nauczyciela ocena śródroczna lub roczna może być przez ucznia poprawiona na zasadach ustalonych przez nauczyciela.

VII. Stopień ustalony przez nauczyciela jest ostateczny.

VIII. Ustalona w wyniku klasyfikacji roczna ocena niedostateczna może być zmieniona tylko w wyniku egzaminu poprawkowego na zasadach ustalonych w statucie szkoły.

IX. Uczeń lub jego rodzice (prawni opiekunowie) mogą zgłosić zastrzeżenia do dyrektora szkoły, jeżeli uznają, że ocena roczna została ustalona niezgodnie z przepisami prawa dotyczącymi trybu ustalania tej oceny. Zastrzeżenia mogą być zgłoszone w terminie do 2 dni roboczych po zakończeniu zajęć dydaktyczno-wychowawczych.

FORMY KONTROLI I POMIARU OSIĄGNIĘĆ EDUKACYJNYCH UCZNIÓW

- I. W celu sprawdzenia i oceny postępów pracy ucznia nauczyciele stosują różnorodne formy kontroli i pomiaru osiągnięć edukacyjnych.
- II. Ocenianie bieżące, mające na celu poinformowanie ucznia o poziomie i postępach w opanowaniu przez niego wiadomości i umiejętności w

stosunku do wymagań edukacyjnych prowadzi się na podstawie sprawdzania i oceniania następujących form pracy ucznia:

- a) wypowiedzi ustne, kartkówki, sprawdziany, testy;
- b) prace domowe typu: wypracowania, referaty, projekty, zadania.
- c) zadania wykonywane podczas zajęć edukacyjnych.

III. Przewidywane formy kontroli:

- a) zadawanie uczniom pytań w czasie lekcji wprowadzających nowy materiał;
- b) zadawanie uczniom pytań dotyczących materiału z trzech ostatnich lekcji;
- c) zadawanie uczniom pytań w czasie lekcji powtórzeniowych przeznaczonych w całości na utrwalenie i kontrolę;
- d) dawanie uczniom poleceń dotyczących wykonania zadania, które wykonują ustnie lub pisemnie na tablicy, mapce lub w zeszyte przedmiotowym;
- e) kartkówki i sprawdziany.

IV. Zasady przeprowadzania form kontroli:

- a) kartkówki sprawdzają wiadomości i umiejętności z trzech ostatnich lekcji i nie muszą być zapowiadane;
- b) sprawdziany są zapowiadane co najmniej tydzień wcześniej i termin jest wpisywany do dziennika;
- c) termin zapowiedzianego wcześniej sprawdzianu może być przełożony tylko w uzasadnionych przypadkach;
- d) sprawdzian jest formą pisemnego sprawdzenia wiadomości i umiejętności uczniów z określonej partii materiału i jest przeprowadzany zgodnie z planem dydaktycznym nauczyciela;
- e) kartkówki są sprawdzane przez nauczyciela w ciągu tygodnia i oddawane uczniowi do wglądu;
- f) sprawdziany muszą być poprawione w terminie dwutygodniowym, omówione na lekcji i dane uczniowi do wglądu;
- g) dopuszcza się przeprowadzenie ponownego sprawdzianu, jeżeli pierwotnie ilość ocen niedostatecznych przekroczyła 70 % (nie wpisuje się ich wówczas do dziennika), przy powtórnym podobnym wyniku oceny są wpisywane;
- h) uczniowie unikający sprawdzianów mogą być nimi objęci w terminie dodatkowym;
- i) uczeń ma prawo raz w semestrze nie przygotować się do lekcji bez podawania przyczyny, nieprzygotowanie takie uczeń zgłasza nauczycielowi na początku lekcji;
- j) uczeń ma prawo do nie przygotowania się do lekcji w przypadku dłuższej usprawiedliwionej nieobecności na zajęciach z powodu choroby lub

- innych przyczyn losowych, nieprzygotowanie uczeń zgłasza nauczycielowi na początku lekcji (dotyczy to także pracy domowej);
- k) prawo do nie przygotowania się nie dotyczy zapowiadanych wcześniej sprawdzianów;
- l) „szczęśliwy numer” zwalnia z odpowiedzi ustnych i niezapowiedzianych kartkówek;
- m) poprawienie oceny otrzymanej ze sprawdzianu odbywa się za zgodą nauczyciela i w terminie przez niego ustalonym
- n) punkty uzyskane z prac pisemnych przelicza się na oceny wg poniższej skali:

Procent uzyskanych punktów	Stopień
0 - 39 %	Ndst.
40 % - 50 %	Dop.
51 % - 70 %	Dst.
71 % - 85 %	Db.
86 % - 95 %	Bdb.
96% - 100%	Cel.

W przypadku uzyskania przez ucznia maksymalnej liczby punktów na dany stopień stawia się ocenę z plusem. Nie stosuje się plusa przy ocenie celującej.

Zasady pracy z uczniami podczas zdalnego nauczania

- I. Zdalne nauczanie prowadzone jest poprzez platformę OFFICE 365/TEAMS.
- II. Zajęcia prowadzone w formie zdalnej trwają do 45 minut.
- III. W czasie edukacji zdalnej formy sprawdzania wiedzy i umiejętności uczniów również mogą się odbywać w formie zdalnej przy wykorzystaniu platformy OFFICE 365/TEAMS.